

**«6D010300 –Педагогика және психология» мамандығы бойынша
 философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған
 Есенова Камчат Ауғажықызының «Білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі (салыстырмалы талдау)»
 тақырыбындағы диссертациялық жұмысына
 Ресми рецензенттің жазбаша пікірі**

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	<p>1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:</p> <p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</p> <p>2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы)</p>	<p>Есенова Камчат Ауғажықызының «Білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі (салыстырмалы талдау)» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы өзара байланысты «Қазақстан – 2050» Стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» заңына, «Педагог мәртебесі туралы» заңға, білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына, «Педагогтің кәсіби стандарты» және т.б. мемлекеттік бағдарламалар мен заңнамаларға сәйкес негізделген.</p> <p>Диссертация жұмысы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен 2021-2023 жылдардағы ғылымды дамытудың «Білім және ғылым саласындағы зерттеулердің» басым бағыттарына сай келеді.</p>

		3) Диссертация Қазақстан Республикасының Жоғары Ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)	
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	<p>Болон декларациясы, кредиттік оқыту технологиясы бойынша білім алушылардың қажеттіліктері мен мүмкіндіктеріне бағытталған инновациялық тәжірибелер қатарындағы басқару үдерісін жүзеге асыруда оқытуды ұйымдастырудың міндеттері мен қағидаларын орындаудағы негізгі талаптардың бірі болғандықтан К.А. Есенованың диссертациялық жұмысы кадр дайындауда ғылымға елеулі үлес қосады.</p> <p>Зерттеу жұмысында білім беру менеджерлерін дайындаудың ғылыми тұрғыдан құрылымдық-үдерістік моделі құрастырылған. Құрылымдық-үдерістік модель негізінде «7M01105 Педагогика. Білім берудегі менеджмент» білім беру бағдарламасы әзірленіп, жүзеге асырылған. Изденуші отандық және шетелдік білім беру жүйесіндегі білім беру менеджерлерін дайындауға салыстырмалы талдау жасаған; «білім берудегі менеджмент», «білім беру менеджері» ұғымдарына өзіндік анықтама ұсынған. «Білім беру менеджерлерін дайындаудың құрылымдық-</p>

			<p>үдерістік моделінің» тиімділігі тәжірибелік-эксперимент жүзінде тексерілген.</p> <p>Диссертацияда зерттеудің маңыздылығы мазмұны бойынша жүйелі, логикалық бірізді қарастырылып, зерттеу пәнін ашып көрсеткен. Жұмыстың өзектілігі, жаңалығы, теориялық және практикалық маңыздылығы мейлінше толық қамтылған.</p>
3.	Өзі жазу принципі	<p>Өзі жазу деңгейі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған 	<p>К.А. Есенованың диссертациялық зерттеу аясындағы өзіндік зерттеу деңгейі жоғары. Диссертант маңызды жаңа теориялық және тәжірибелік нәтижелерге қол жеткізген. Жұмыстың ғылыми теориялық деңгейі мен зерттеу жұмысының жаңалығы - болашақ білім беру менеджерлерін дайындау бойынша білім беру бағдарламасы жасалған.</p> <p>Диссертанттың өзі жазу деңгейі қорғауға ұсынылған негізгі тұжырымдарды негіздей отырып, зерттеу бағытының өзектілігімен байланысты ғылыми тың ойлар мен тұжырымдар жасауынан көрінеді. Зерттеу нәтижесінің, ғылыми жағдайының, түйіндері мен дәйектілігінің деңгейі жеткілікті. Автор ұсынған әрбір нәтиже мен тұжырымдардың жекелеген ерекшеліктері мен жаңалықтары бар. Нақты алынған нәтижелер дәйектелген және Қазақстан Республикасындағы кадр даярлау талаптарына жауап береді.</p>
4.	Ішкі бірлік	4.1	<p>Диссертация өзектілігінің</p> <p>Диссертациялық жұмыстың өзектілігі</p>

	принципі	негіздемесі: 1) <u>негізделген</u> ; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	<p>негізделген. Қазақстан Республикасының әлемдік білім кеңістігіне интеграциялануына байланысты туындаған педагогикалық білім берудің модернизациясы мен болашақ мамандарды дайындау талаптарының стандарттарына сәйкес мамандардың бәсекеге қабілеттілігі мен маман дайындау сапасын арттырудың өзектілігіне негізделген. Зерттеу жұмысы бірнеше мәселелермен айқындалған: біріншіден, білім беру менеджерлерін дайындаудың аса маңызды салаларының бірі – білім беру жүйесін басқарудың өзектілігі нақтыланған, білім беру менеджерлеріне арналған оқыту жүйесін жетілдіру қажеттілігі және осы саладағы қолжетімді салыстырмалы ақпараттардың өзектілігі айқындалған, зерттеуді болашақ білім менеджерлерін басқарушылық әрекетке дайындауға сай отандық және шетелдік білім беру жүйесіндегі салыстырмалы талдау жасау негізінде қарастырылған.</p> <p>Білім беру менеджерлерін дайындаудың құрылымдық-үдерістік моделін әзірлеу мен тиімділігін тәжірибелік-эксперимент жүзінде маңыздылығы негізделген.</p>
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды 1) <u>айқындайды</u> ; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды	Ізденушінің «Білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі (салыстырмалы талдау)» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы педагогика саласында өзіндік үлесі бар, ғылыми тілде жазылған дербес жұмыс. Зерттеу жұмысы нормативтік

			<p>менеджмент» білім беру бағдарламасын жетілдіріп қолданысқа енгізу; жоғары оқу орнының білім беру үдерісінде білім беру менеджерлерін дайындаудың жетілдірген жүйесінің табысты қызмет жасауын қамтамасыз ететін ұйымдастырушылық-педагогикалық шарттарды жасап, жүзеге асыру. Автор аталған тақырыпқа қатысы бар көптеген ғылыми әдебиеттер мен деректерді бір жүйеге келтіріп, оны жаңа көзқарас тұрғысынан өзара байланыста баяндаған, сонымен бірге сараптау арқылы түйіндеген. Зерттеу жұмысын жазу барысында жүйелілік, логикалық, бірізділік жоғары деңгейде сақталған.</p>
		<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) <u>толық байланысқан</u>; 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ</p>	<p>«Білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі (салыстырмалы талдау)» тақырыбындағы диссертациясының барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық өзара байланысты. Зерттеу жұмысының құрылымы, тарау мен бөлімдерінің атаулары диссертацияның біртұтастығын білдіреді. Зерттеу теориялық негізделген, эмпирикалық нәтижелермен бекітілген ғылыми тұғырлар жүйесі түрінде ұсынылады. Өзара байланысқан негізделген көрсеткіштердің қолданылуы жұмыстың біртұтастығын айқындайды.</p>
		<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p>	<p>Ізденуші отандық және шетелдік ғылыми ізденістер нәтижелеріне сүйене отырып, сыни талдаулар жүргізген. Диссертациялық жұмыста қарастырылып отырған мәселе толығымен терең</p>

		<p>сілтемелерден, анықтамалар, белгілеулер мен қысқартулардан, кіріспеден, үш тарауды қамтитын негізгі бөлімдерден, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен және қосымшалардан тұрады.</p> <p>Білім беру менеджерлерін дайындаудың теориялық негіздері бөлімі тәжірибелік-педагогикалық жұмысты жүзеге асыру бөліміне жалғасуы, құрылымының біркелкі, логикалық түрде берілуі зерттеу жұмысының ғылыми құндылығын арттырады. Автор әлемдік білім беру жүйесінде кеңінен қолданыстағы Білім беру менеджерлерін дайындаудың тәжірибелік маңыздылығын көрсетеді.</p> <p>Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын толығымен мазмұндайды.</p>
	<p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>сәйкес келеді;</u> 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді 	<p>Зерттеу жұмысының мақсаты мен міндеттеріне сәйкес, ұсынылған материалдар алға қойған мақсаты мен міндеттер айқындалған. Зерттеудің міндеттері: «білім беру менеджменті» және «білім беру менеджері» ұғымдарына ғылыми шолу жасап, өзіндік анықтама беру, білім беру менеджерлерін дайындау жүйесін жетілдіруге қажетті әдіснамалық тұғырларды негіздеу; салыстырмалы талдаудың негізінде білім беру менеджерлерін дайындаудың құрылымдық-үдерістік модельдерін әзірлеу; Қазақстан мен Литвадағы білім беру менеджерлерін дайындау бағдарламаларына салыстырмалы талдау жасау; «Білім берудегі</p>

		<p>1) <u>сыни талдау бар;</u> 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, баска авторлардың сілтемелеріне негізделген</p>	<p>зерттелген, зерттеу нысанына байланысты жоғары деңгейде пікір білдіретін ғылыми көзқарастар, ұсыныстар мен қорытындылар жасалған.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>К.А. Есенованың диссертациялық жұмысы білім беру менеджерлерін дайындаумен байланысты толық зерттелмеген бірқатар мәселелерді қарастырады. Зерттеу барысында біршама ұғымдар мен деректер ғылыми айналымға алғаш рет енгізілген. Сондықтан әр нәтиже мен қағидаттардың ғылыми деңгейі жаңа.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Диссертация жұмысының қорытындылары жаңа. Себебі, зерттеу жұмысында ұсынылған негізгі тұжырымдамалардың жаңалығы диссертация тақырыбымен, оның мақсат-міндеттерімен, қорғауға шығарылған мазмұнымен арақатынасының сабақтасуымен негізделеді. Диссертанттың жұмысы аяқталған ғылыми зерттеу түрінде ұсынылады.</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) <u>толығымен жаңа;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Рецензияланған диссертация гуманитарлық пән бағыты бойынша орындалғандықтан және техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдерді шешуді мақсат етпейтіндіктен, жұмысты бағалаудың бұл критерийі мұнда қолданылмайды.</p>

6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша).	<p>К.А. Есенованың диссертациялық жұмысының барлық негізгі қорытындылары ғылыми тұрғыдан айтарлықтай дәлелді және негізделген:</p> <p>Біріншіден: менеджер тәжірибесімен байланысты шетелдік және отандық деректер негізінде, тың мәліметтерді зерттеу жұмысында қолдана отырып, ретроспективтік салыстырмалы талдау жасаған;</p> <p>Екіншіден, білім беру менеджерлерін дайындауға қойылатын талаптардың өсуі төмендегілермен байланысты: мектептің білім берудің нәтижеге негізделген басқарудың жаңа үлгілеріне көшуі, білім беруде жан басына қаржыландыру, инновациялық мектеп пен білім беру ортасының дамуы, мұғалімдердің мәртебесінің жоғарылауы, басқарушылық лауазымдардың конкурстық түрге ауыстырылуы; жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының үнемі жаңартылып отыруы, кәсіби стандарттар мен кәсіп атласын жаңарту, менеджерлерді жаңа форматта даярлау үшін бәсекеге қабілетті, сұранысқа ие білім беру технологияларын жобалау қажеттілігі.</p> <p>Үшіншіден, Екінші бөлімде білім беру менеджерлерін кәсіби дайындау жүйесін модельдеу үшін салыстырмалы талдау параметрлері Қазақстан мен Литва Республикасының мысалында анықталды. Салыстыру параметрлері ретінде келесі</p>
----	-------------------------------------	--	---

		<p>элементтер алынып анықталды: білім беруді менеджерлерін дайындау жүйесінің заңнамалық базасы; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесінің құрылымы және білім беру бағдарламалары; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесіндегі білім беру бағдарламаларындағы пәндер мазмұны; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесіндегі оқыту үдерісі; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесіндегі басымдықтар мен ұстанымдар; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесінің моделі; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесінің оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі.</p> <p>Жалпы автордың қол жеткізген нәтижелері мен қорытындылары ғылыми тұрғыда негізделіп, дәлелденген.</p>
--	--	---

<p>Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар</p>	<p>Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Қағидат дәлелденді ме?</p> <p>1) <u>дәлелденді</u>; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді</p> <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) <u>ия</u>; 2) <u>жоқ</u></p> <p>7.3 Жаңа ма?</p> <p>1) <u>ия</u>; 2) <u>жоқ</u></p> <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) <u>тар</u>; 2) орташа; 3) <u>кең</u></p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</p> <p>1) <u>ия</u>; 2) <u>жоқ</u></p>	<p>Қорғауға ұсынылған 6 тұжырым ғылыми негізделіп, логикалық жүйемен сұрыпталып, дәйектелген. Яғни:</p> <p>7.1 Әр тұжырым нақты дәлелденген 7.2 Тривиалды емес 7.3 Ізденушінің қол жеткізген қорытындыларының жаңалық дәрежесі келесідей: ғылыми нәтиже-жаңа. «Білім беру менеджменті» мен «білім беру менеджері» ұғымына ғылыми шолу жасалынып, өзіндік анықтама берілген; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесін жетілдіруге қажетті әдіснамалық тұғырлар негізделген; білім беру менеджерлерін дайындау жүйесін салыстырмалы талдаудың негізінде білім беру менеджерлерін дайындаудың құрылымдық-үдерістік моделі құрастырылған; Қазақстан мен Литвадағы білім беру менеджерлерін дайындау бағдарламаларына салыстырмалы талдау жасалған; «7М01105-Педагогика. Білім берудегі менеджмент» білім беру бағдарламасы дайындалып, ҚРБЖҒМ Жоғары білім беруді басқарудың ортақ жүйесінде сараптамадан өтіп, білім беру жүйесінде қолданысқа енгізілді; зерттеу нәтижелері негізінді білім беру бағдарламасына авторлық куәлік алынып, дәлелденген, жоғары оқу орнының білім беру үдерісінде білім беру менеджерлерін дайындаудың жетілдірген жүйесінің табысты қызмет жасауын қамтамасыз ететін</p>
---	---	--

			<p>ұйымдастырушылық-педагогикалық шарттары жасалып, жүзеге асырылған.</p> <p>7.4 Зерттеу жұмысының қағидаттарының қолдану деңгейі кең. Теориялық және практикалық тұрғыда гуманитарлық ізденістерде сүйенуге болады.</p> <p>7.5. Диссертацияның негізгі қағидаттары мен қорытындылары қазақ, ағылшын тілдеріндегі ғылыми мақалаларда ұсынылған. Олардың қатарында Scopus базасында:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Managerial Experience and postgraduate University Training of School Principals: A Comparison of Two Post-Socialist Countries Using TIMSS 2015 and PIRLS 2016 // Acta Paedagogica Vilnensia. – 2019. – P. 75-84. (Литва) 2. Mapping priority areas for the development of leadership competencies of school principals Mokyklų vadovų lyderystės kompetencijų prioritetinių tobulinimo sričių nustatymas // Pedagogika. – 2019. – P. 200-216. (Литва) 3. Comparative analysis of the process of training education managers in educational institutions // <u>International Journal for Research in Vocational Education</u>. – 2021. – Vol. 8(2). – С. 186-207. (Германия) 4. «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласын бақылау комитеті ұсынған ғылыми басылымдардағы және шетелдік
--	--	--	---

			<p>конференциялардағы мақалалары:</p> <p>1. Білім беру менеджерлерін даярлаудың кейбір мәселелері //Қазақстанның ғылымы мен өмірі (Астана, 2017. – №2(44). – Б. 252-254).</p> <p>2. Problems of training education managers in educational system //XIII международная научно-практическая конференция (Прага, 2017 год – 7-15 апрель. – С. 42-44).</p> <p>3. Білім менеджерлерін даярлаудың шет елдік тәжірибесі // Әл-Фараби атындағы ҚҰУ Хабаршы. «Педагогикалық ғылымдар» сериясы. – 2018. – №1(54). – Б. 61-67.</p> <p>4. Realities of training of education managers in Kazakhstan // Әл-Фараби атындағы ҚҰУ Хабаршы. «Педагогикалық ғылымдар» сериясы. – 2019. – №1(58). – Б. 58-65.</p> <p>5. Білім берудегі менеджмент: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 94 б.</p> <p>6. Educational development in a period of transition: the case of Kazakhstan Central Asian // Journal of Social Sciences and Humanities Journal of al-Farabi Kazakh National University. – 2021. – Vol.</p>
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың	8.1 Әдістеменің таңдауы негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) <u>ия</u> ; 2) жок	Әдістеменің таңдауы негізделген. Білім беру менеджерлерін дайындау мәселесін зерттеудегі әдіснамалық тұғырлардың өзара байланысы мен иерархиясы негізделді. Білім беруді басқарудың әдіснамалық тұғырлары ретінде <i>жүйелік</i>

дәйектілігі		<p>тұғырдың, мәденитанымдық тұғырдың, аксиологиялық тұғырдың, құзыреттілік тұғырдың әлеуеті мен үйлесімді өзара байланысы көрсетілді. Зерттеуші салыстырмалы талдау, дерек көздерін талдау, үлгілеу әдісі, сауалнама, сараптамалық сауалнама әдістерін пайдалану арқылы нақты нәтижелерге қол жеткізе білген. Зерттеуде қолданылған әдістер өз орнымен дәйекті, дұрыс таңдалған.</p>
	<p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:</p> <p>1) <u>ия</u>; 2) жоқ</p>	<p>Диссертациялық жұмыстың нәтижелері ғылыми зерттеулердің заманауи әдістері: деректерді өңдеу және талдау әдістерін қолдану арқылы алынған. Тәжірибе нәтижелері сандық та, сапалық та тұрғыдан маңызды деректер қорын құрай алады.</p>
	<p>8.2 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <p>1) <u>ия</u>;</p>	<p>К.А. Есенованың «<i>Білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі (салыстырмалы талдау)</i>» диссертациялық жұмысының теориялық қорытындылары жоғары оқу орнындағы білім беру үдерісінде білім беру менеджерлерін дайындау жүйесінің табысты қызмет жасауын қамтамасыз ететін ұйымдастырушылық-педагогикалық шарттар түзіліп, білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі салыстырмалы талдау негізінде ғылыми-педагогикалық және кәсіби білім беру</p>

		2) жоқ	бағдарламалары жасалып, олардың тиімділігі тәжірибелік-педагогикалық жұмыс барысында дәлелденді.
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған/ ішінара расталған / расталмаған	Диссертацияда нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен жасау арқылы расталған. Диссертацияда пайдаланылған әдебиеттер тізімі 196 ғылыми еңбек пен тақырыпқа қатысты әртүрлі дереккөздермен рәсімделген. Шетелдік және отандық ғылыми әдебиеттерге жақсы талдау жүргізілген. Зерттеу жұмысы бірнеше нормативтік құжаттар, айталық ҚР білім беруді дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған бағдарламасына, ҚР үкіметінің заңнамалық құжаттарына, «Педагог» кәсіби стандарты, білім беру саласындағы заңнамалық құжаттарға, жоғары білім берудегі жалпыға міндетті мемлекеттік стандарттарға және литва мен Қазақстанның біліктілік сипаттамасына және басқар да құжаттараға негізделіп жүргізілген. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі диссертацияның теориялық-әдістемелік негізін жүйелеуге толық мүмкіндік береді. Жалпы, маңызды мәліметтер нақты сілтемелермен расталып, өзіндік ой-тұжырыммен қорытындыланған.
		5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз	Пайдаланылған әдебиеттер тізімі шолуға жеткілікті. Зерттеуде 196 әдебиетке шолу жасалған. Автор білім берудегі кадрларды дайындау саласындағы еңбектерді кеңінен пайдаланып,

			талдаған.
9	Практикалық құндылық принципі	<p>9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:</p> <p>1) <u>ия</u>;</p> <p>2) жоқ</p>	<p>Ізденушінің зерттеу барысында қол жеткізген ғылыми нәтижелерінің теориялық және тәжірибелік маңызы бар. Аталған зерттеу жұмысындағы берілген теориялар мен қағидалар тақырыпқа сай ары қарай зерттелетін жұмыстарға негіз бола алады.</p>
		<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:</p> <p>1) <u>ия</u>;</p> <p>2) жоқ</p>	<p>Диссертациялық жұмыста көрсетілген мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес, қол жеткізілген нәтижелерін: Зерттеу нәтижелерін Қазақстанның білім беру менеджерлерін дайындау жүйесін жетілдіруде, білім берудегі менеджмент мамандығы бойынша элективті арнайы курстар мен жеке дәрістер әзірлеуде; білім алушылардың білім берудегі менеджмент және салыстырмалы педагогика салалары бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындауда; білім бағдарламаларын дайындап жүзеге асыру барысында; білім беру саласы басшыларының біліктіліктерін арттыру жүйесінің жұмыстары жетілдіруде; «7M01101 – Педагогика және психология», «7M01105 – Педагогика. Білім берудегі менеджмент» білім беру бағдарламалары негізінде білім беру саласының басшы кадрлары дайындауда болашақ білім беру менеджерлерін дайындау үдерісін оңтайландыруға, жетілдіруге және осы бағыттағы жаңа зерттеулер жүргізуге пайдалануға болады.</p>

		<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа</u>;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады: басқару үдерісінде отандық және шетелдік тұжырымдарда ұсынылған жоғары білім саласындағы басқарудағы әлемдік тәжірибені есепке алу;</p> <p>– университетте және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесінде білім беру менеджменті саласында мамандарды көп деңгейлі оқытуды жүзеге асыру;</p> <p>– шетелдік жоғары оқу орындарымен стратегиялық серіктестік шеңберінде білім беру менеджменті бойынша білім беру бағдарламаларын бірлесіп әзірлеу.</p> <p>Болашақ мектеп директорларының, кем дегенде, білім беруді басқару саласында магистр академиялық дәрежесінің болуын міндеттеу кертiгi туралы ұсыныстар берілген.</p>
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	<p>Академиялық жазу сапасы:</p> <p>1) <u>жоғары</u>;</p> <p>2) орташа;</p> <p>3) орташадан төмен;</p> <p>4) төмен.</p>	<p>Ізденушінің академиялық жазу сапасы жоғары. Зерттеу жұмысында техникалық, стилистикалық, орфографиялық қателері жоқ.</p> <p>Есенова Камчат Ауғажықызының «Білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі (салыстырмалы талдау)» тақырыбындағы зерттеу жұмысы талаптарға сай орындалған.</p>

Шешімі: Жоғарыла айтылғандарды тұжырымдай отырып, Есенова Камчат Ауғажықызының «Білім беру менеджерлерін дайындау жүйесі (салыстырмалы талдау)» атты тақырыбындағы диссертациясы ғылыми жаңалығы мен

практикалық маңыздылығы бар, орындалуы жағынан ҚР БҒМ Білім және ғылым сапасын қамтамасыз ету комитетінің талаптарын сай, «Дәрежелер беру қағидаларында» көрсетілген талаптарға толығымен сәйкес келетін, академиялық жазу сапасы жоғары және терең дайындық нәтижелерін құраған аяқталған жұмыс деп есептеймін. Сол себепті, докторант Есенова Камчат Ауғажықызына «6D010300 – Педагогика және психология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайықты.

- 1) философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беру;
- 2) диссертацияны пысықтауға жіберу (диссертация диссертациялық жұмыс нысанында қорғалған жағдайда ғана);
- 3) диссертацияны қайта қорғауға жіберу;
- 4) философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор ғылыми дәрежесін беруден бас тарту.

Ресми рецензент,
педагогика ғылымдарының докторы,
Батыс Қазақстан инновациялық-технологиялық
университетінің профессоры

Бахмешева С.М.

Педдәресі т.ғ.	_____
Бахмешева С.М.	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____